

TIILIRENKEJÄ JA TIREHTÖÖREJÄ

TIILENTEON HISTORIAA VARSINAIS-SUOMESSA

Kirjoittaja Jouni Issakainen

Jokainen on kulkenut punatiilien rakennusten ohi, mutta harva on pysähtynyt katsomaan niiden seiniä tarkemmin ja lukemaan tiilenpäitä. Tiilien yksityiskohdat, jäljet ja merkinnät, kertovat valmistusajan historiasta ja siitä, miten tiilet on tehty.

Tiiliä on poltettu Suomessa yli 700 vuotta, ja vielä 50 vuotta sitten pieniä tiilitehtaita oli maaseudulla tiheästi. Monet tiilistä tehdyt talot ovat edelleen pystyssä, vaikka tehtaan paikalla kasvaa jo heinää. Nautimme raskaan ja savisen työn hedelmistä, mutta sen tekijät ovat jääneet unholaan. *Tiilirenkejä ja tirehtöörejä – tiilenteon historiaa Varsinais-Suomessa* -teos nostaa esiin nuo tekijät ja heidän elämänsä.

Kirja luo monipuolisen katsauksen tiilenteon monisatavuotiseen historiaan sekä tekniseltä että yhteiskunnalliselta kannalta. Miten koneet ja menetelmät kehittyivät ja millaista työ oli tehtaanomistajien tai sen tekijöiden kannalta? Millaisten kriisien kautta työehdot ja yhteiskunnan asenteet kehittyivät nykyiseen?

Esimerkkitapauksena kirja kertoo tarkemmin Maarian kunnassa vuosina 1786–1930 toimineen Kärämäen suuren tiilitehtaan värikkäistä vaiheista. Siellä on tehty Turun monen vanhan merkkirakennuksen, kuten kauppahallin, Turun taidemuseon ja kaupunginkirjaston sekä Koroisten muuntoaseman tiilet. Kärämäen tehtaan antama yleiskuva toiminnasta ja tuotannosta pätee valtaosin muuallekin Suomeen. Kirjassa on myös katsaus kaikista Varsinais-Suomen tunnetuista tiilentekopaikoista.

Teoksen kirjoittaja Jouni Issakainen on turkulainen biologi, filosofian tohtori ja palkittu tietokirjailija. Hänen päätyönsä ovat painottuneet sieniin, kasveihin ja mikrobeihin. *Tiilirenkejä ja tirehtöörejä* syntyi hänen pitkäaikaisen historiaharrastuksensa tuloksena.

Lisätietoa teoksesta saa kirjoittajalta Jouni Issakaiselta,
jouni.issakainen@kolumbus.fi
puh. 045 268 1500

tai museon julkaisukoordinaattorilta Sanna Kupilalta,
sanna.kupila@turku.fi
puh. 040 187 9389

TIILIRENKEJÄ JA TIREHTÖÖREJÄ

TIILENTEON HISTORIAA VARSINAIS-SUOMESSA

JOUNI ISSAKAINEN

Turun museokeskuksen julkaisuja 91, 2025
208 sivua, nidottu, ISBN 978-951-595-232-5, ISSN 1797-9633
Julkaisun ovh. 38€, josta jälleenmyyjille -30% alennus.
kirjatilaukset.museo@turku.fi